

43 Capitols presentats per la ciutat de Bosa del Reyno de Cerdeña en lo Parlament celebrat per lo Comte de Elola. En-fol. Manuscrito original, en papel 1603. 23 hojas.

MANUSCRIPT

HC 386

Dokument in katalanischer Sprache, eingeleitet mit einer kurzen Bittschrift des Syndikus Ant. Corellas, in kastilianischer Sprache, an den König. Das Memorial enthält einige 50 Beschwerden der Stadt über zu hohe Besteuerung, unredliche Verwaltungs- und Zollbeamte usw. Die alte Stadt Bosa auf der Westseite der Insel Sardinien, damals in spanischem Besitz, war ein wichtiger Hafenplatz. Unter jeder einzelnen Beschwerde steht der notariell beglaubigte, vom königl. Statthalter in Cagliari diktierte Bescheid, datiert vom 6. Mai 1603. Das Schriftstück ist wichtig und interessant als umfangreiches Denkmal des z. Tl. noch heute auf Sardinien gesprochenen katalanischen Dialektes. Saubere und elegante Handschrift.

to
Capitols fentats per la Ciutat de Bosa del Reyno
de Cerdeña en lo Parlament celebrat per lo Comte
de Elda

1603.

35

1/2 M^o de Hoaple

ARI
Kasson y Kase

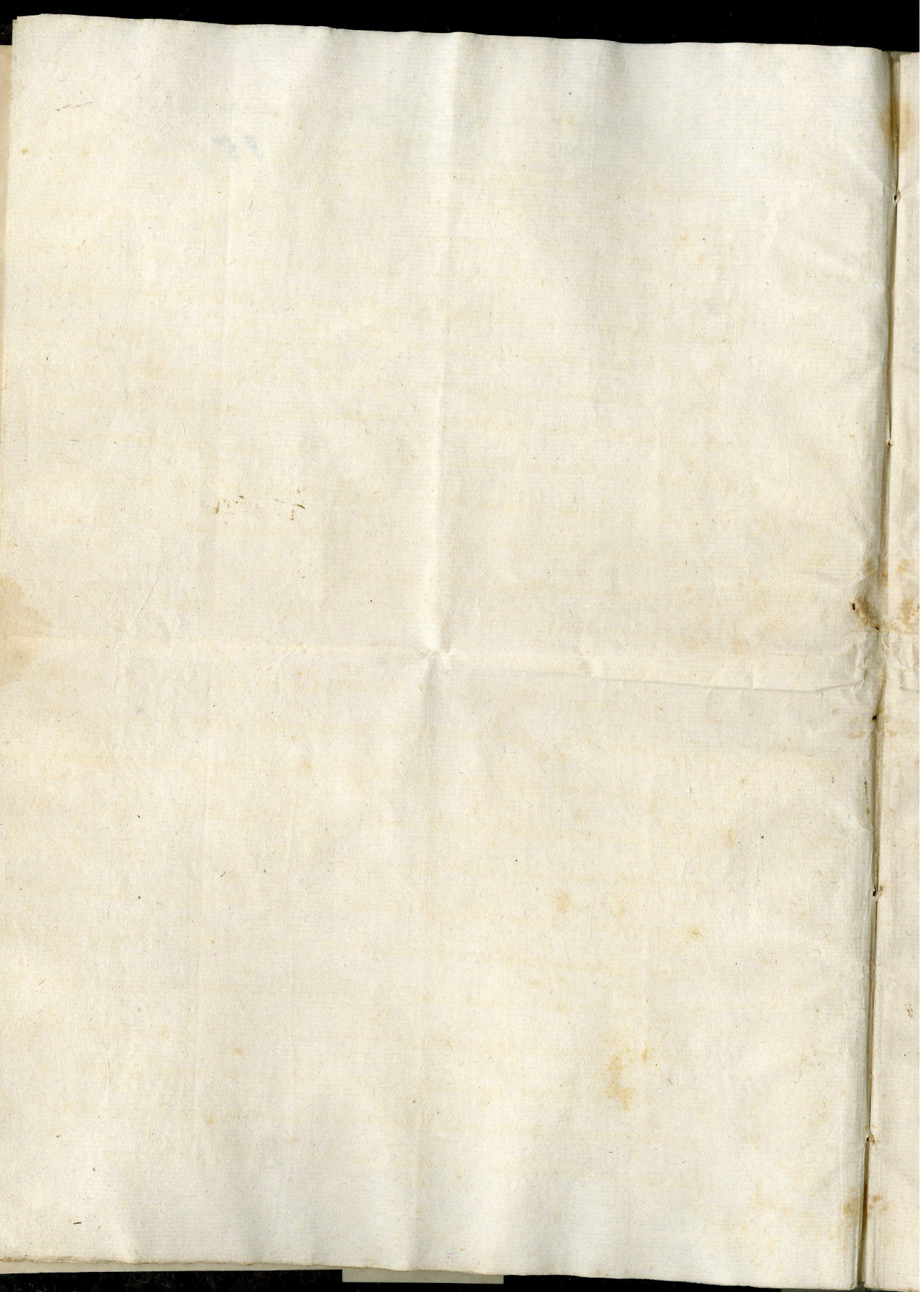
850 —

8

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher due to its orientation and fading. It appears to contain several lines of cursive script.

85

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is dense and spans most of the page, though it is significantly faded and difficult to decipher. It appears to be a formal or official communication, possibly related to the date '85' noted in the top right.

4
Senor.

Antonio Corellas. Sindico de la Ciudad de Bora del Reyno de ser denia Tan fidel
sísima, av. M^g. como Lamas de dos Reynos Besan primeramente los Rea-
les pies y manos de v. M^g. por parte de dicha Ciudad. dize que descan de la
guesta continuar en el servicio de v. M^g. como siempre acostumbrado. mos-
trar con obras en las Cortes de horden y en persona de v. M^g. en aquel
Reyno celebradas por el Conde del cla. ^{te} lug. y Cap. ^{an} g^{ral} en aquel y presy-
dente en dichas Cortes y buena expedición de las como en v. ser viudo.
av. M^g. con los demas estamentos y Ciudades con ciento y veinte y cinco mil.
ducados acrecentados el derecho del Real de ble de lo que se pagaba que vale
el dicho aumento. sinca de ocho o nueve mil ducados y como las dichas Cor-
tes. La dicha Ciudad aya pntado los Capítulos que se pntan av. M^g. en los
quales ay algunos que la de cretacion. esta Remetida, av. M^g. por el dicho
Lugar nientemente g^{ral} y otros avn que se an estados decretadas haften re for-
mar algunas cosas. Las de cretaciones y obras hay que estan bien decreta-
das. Como por es critto y de boca se clara Razon av. M^g. Por lo que se ^{ca} supp.
dicho Sindico av. M^g. se a ser viudo mandar de cretar los vnos y reformar
Las de cretaciones de los que no se son de cretados conforme se podian que
de los de cretados en la forma que sea. ^{do} supp. no de p^{de} de cretacion pues el
virrey los podia de cretar como lo apodia. haften en virtud de poder
tan bastante. Tonia de v. M^g. dando avnos y ha ho otros ha autoridad y
fuerca de privilegio y aceto de corte o como mejor con venga en favor
de dicha Ciudad mandando con penas la observacion de ellos como en
otros parlamentos lo ha acostumbrado v. M^g. haften le m^o a la dicha Ciudad
q como se es esfuerca adelantarse en el servicio de v. M^g. lo aguar da may.
or y mas y mejor continuar lo q. alende de ser todas las cosas convenientes la
Recivira, la dicha Ciudad. ha muy grande. m^o de l. M^g. —

oblata per Jacobum Louasco Sindicum
Civitatis Boscæ,

M^o. senor Locinent d'apita gual y President
en lo Real gual Parlament,

fol. 335.

Jayme Louasco sindic de la Cuitat de Boscæ per lo que
coma al servey de nre senor Deu y de la Magest del Rey nro.
con gouern de dita Cuitat bey util de aquella y de los habitadors
dors q^{ta} los infrascriptos Capítols al seu dequiescu de lo
quals sup^{ta} esber provehit y decretat segons enaquelle se
sup^{ta} i de la millor manera q^{ta} al. s. M^o. aparecera q^{ta}
mes convinga adita Cuitat referuant se dret q^{ta} per
ne altres quant ben vist li sera adit sindic.

1. Primerament sup^{ta} al. s. M^o. dit sindic sia provehit y
decretat que tots y qualssevol Capítols y pertots los Haments
y qualssevol deaquells aci en gual com en particular p^{ta}
y presentadors y per v. s. provehits y provehidors no cause
ni engendren ni causen ni engendrar pugan adita Cuitat
ni asos habitants aci en gual com en particular per perjudici
algu en manera alguna ni asos Privilegis usos consuebits
i als ans aquelles resten mitadors y en sa forma y valor com
fins asti.

Sas^a M^o. no ha entes ni enten perjudicar ala
Cuitat de Boscæ ab les secretariats fets i fahets,
res en lo que Real gual Parlament ni de aquelles

si en fetes os faren contra Privilegis usos y
consuetuds de dita Ciutat y en lo que fossen o seran
contraries sien agudes per nullas,

Ferdinandus Sabator nos
Et Sarcus pro serede terra

Item supp^{ca} dit Sindic q^e perquante la Ciutat del Rey rres^{ca}
en lo temps q^e nengue possessio de dita Ciutat ordena y mana que
fos aquella regida y Governada per Potestat biennial segons
lo qual orde es estada dita Ciutat molts anys ben regida apres
los quals feu sa Mag^{te} merce alhauí Quis durant savida q^e bene
plaut de sa Mag^{te} dedit officiu, com per experientia de hays
vist. q^e es al. 5. y a sa Real Audiencia prou notori los molts
y graues incommodients q^e endita Ciutat seh^{ca} han seguit per la
promissio dedit officiu feta ex persona dedit Quis lo qual se
aportat en lo govern y exerciciu dedit officiu talment que per se
culpes y demerits es estat suspes dedit officiu per sis anys lo qual
incomodient duraria perpetuament endita Ciutat si dedit officiu
restas perpetuo com al punt q^e ta, y asi los Vasalls de sa Mag^{te}
Sarcadors de dita Ciutat restarian perpetuament grauats,
los quals incomodients hauent greuis los de dita Ciutat sede
mana per parte de l'ho Sindic en lo Parlament q^e roim
passat q^e dit officiu de Potestat se tornas a biennial q^e beque en

est seprouehi per lo M^o. President endit Parlament & lo
remetria a sa Mag^o. en la secretaria per sa Mag^o. feta se ha
entes se ha prouehit q' tornas dita. Postaria abiennal apres
obte dedit D^ouz, Jaci quie que per la suspensio dedit D^ouz
Sarrigué lo cas de poder tornar dit offici abienni atal no
resten dits habitants ab dita molestia perpetua supp^a.
dit indich sia per d^o. si prouehit q' manat q' dit offici se
torne aprouehit de la manera q' operaban solia per
bienni q' que la forma se facha a sa Mag^o. de Ciutadans de
dita Ciutat de Rossa com entotes les demes Ciutats del que
Regne quie dita Ciutat q' Ciutadans d'ella son tant fets a sa
Mag^o. com totos los demes del que Regne

Que guarda lo prouehit per sa Mag^o. en lo V^oni per
Clament celebrat per don Gabon de Nouada,
Sabater notari

3. Item Supp^a. dit indich que per quant per abans les magnicies
dels delictes que endita Ciutat se cometian se applicauan peran
del Real Patrimoni com se ven per la disposicio de tots los
capitols de dita Ciutat, y de alguns anys onsa los Potestats
q' son estats de dita Ciutat se han usurpat aquellas apropiat
se las an matecos de lo que de sa seguit als habitants de dita
Ciutat notable dony y agrauu. perque moltes voltes d'el
magnicies las ban obrades dits Potestats sens Indicar los

processos dels Dicos descoment de Judicari dels processos forsons
perno absoldre aquells perno perdre dites magnicies y
sets altres abusos en ells, Preuutar los quals sup. de
sindicat. s. prometer y decretar les magnicies
credites hian y degan ser de la Regia Cort y Real Patrimoni
y que al Potestat de dita dedita Ciutat se li doney tache sobre
dites magnicies vuytanta llures casun any de salari com
antijament se acostumaria entemps que dita Ciutat era de la
Princesa de Salerno i sin quant a quats casun any com
molts anys se ha estat apres que dita Ciutat es de sa Mage.
Lo que redundara en benefici del Real Patrimoni y
del habitadors de dita Ciutat,

Que se mane al Potestat de tottes les magnicies y com
potacions y fara ne porce compte y se absenten en
un Registre y dega portar lo escriptura de la Cort
com se fa en Caller y entotes les Potestaries y Regue
ries de l Regne y acab del any se done compte
al Reuonal que paghe los captons a la Regia
Cort,

Jabatarnotari

4. Item sup. da dit sindicat que per quant lo Castell de dita Ciutat
sa tingut ab antigues son Aliait y de alguns anys resda pare
dit offic es estat unit ala Potestaria y quasi es estat

extinguit dits offici de Alcaid officialis de tanta importancia
per dits offici es incompatible abls Potestat per estar
annexa ala Potestaria la Capitania a guerra tota la qual
requirit totum hominem entemps de guerra i altres accessi
tals q' acudint avna de les dos parts no ponia audir al altra
q' aci la part a dont noseria lo cap estaria ab notable
perill Pereuitor lo qual ad. s. sup^a dit similit mane pro
uehir y decretar Dets dos offici de Potestat y Alcaid
sian desumits y prouehits endos persones q' pugan residir
endits offici continuament.

Quese mane al Alcaid y tota Alcaid y Saluim en
lo Castell sots pena de privatio de offici.

(Sabater nos)

5. Item sup^a dit similit q' perquant lo Castell de dita Ciutat
de Dora esta posat en rasonable deffensa tot fins ara a
gastos de dita Ciutat perq' la Regia Cort tant solament hi ha
posat la maestra nra, hoc y encara dita maestra nra se ha
pagat dels vuyt cents duats q' la Ciutat dona ala Regia
Cort per la compra dels offici de pesador y mesurador dels quals
ninguna utilitat ni profit ne ha redundat ni redundara adita
Ciutat mane. s. prouehir y decretar q' dits Castell se regere
de hoc que solament faltan a reparar les cases y dos garitel
vna alaxant de lleuant y altra sobre la porta q' esta ala

Tremontana, graci be sea ffigescan altres quatre soldats
per se fassa guardia entres parts a tal besten guardades
Cuitat y Castell, los quals se poran pagar del que sobrava
de les magnicies pagas lo Potestat de son salari de la manera
que se supphicat y fumentament supph. y dit Castell sia armat
de sonyentent Artilleria y municions conper abant era que
en lo Castell residira tota la guardia custodia y conservacio
dedita Cuitat.

Ja S.^a M.^a ha regonegut dit Castell com visita
aquella Cuitat y ha donada raho asa Mag.^a del
come qverla custodia dell. y guarda resoluio y
denon lo recordara. Sabater No. 67

6. Item dui y supph. dit sindich que per quant los Cuitadans y habi-
tadors dedita Cuitat allur propri gabo treball y penll han
construit y fabricat la Torre que guarda lo port dedita Cuitat
los Aliauts de la qual han fet y cada dia fan excessos gravant
als nauis y barques que alli venen y porten demoltes
maneras en notable dany de les rendes aci Reals com dedita
Cuitat sia. S. seruit fermora adita Cuitat y del offici
de Aliaut dedita Torre se fassa con sal y Rodolnis y lodia
y aciran los demes offici dedita Cuitat se trague de sal y

de sort Lo Alcaide dedita Torre ab lo sa lari q te deses diuab
cadames q los en seculats endit offici nian luitedans dedita
Cuitat en seculats engrans de consellers encap segons, q Tertor
q desta manera cessaran dits abusos qnconuenients que los
consellers si tindran fama q sera dita Torre mes ben guardada
q de persona demes confiança q fins am i

Sa S. ^a Illma. Castigara los Alcaides q no faran besos
offici sempre que se lui donara raho qn lo demes
no sia llor al supplicat. Sabater notari.

7. Item suppa. dit sindir ad. s. sua seruit fer gracia y merce
adita Cuitat de Bosa q de offici de official dels salts y Territoris
dela montrosda se fassa en sach apart endita Cuitat en lo qual
se haya de enseular luitedans dedita Cuitat en seculats engrans
de consellers encap segons q Terros q lodia que se ceauran
los consellers q demes offici dedita Cuitat se ceauran tambe
de sach y de sort dit official asi com en la Cuitat de Saver Lo
official dels salts dela munta en lo qual rebra dita Cuitat molta
merce i
que do supplicuen asa Mag. a prouino de qn esta
dit offici, Sabater Notari,

8. Item supp.^a dit sindic que perquane entemps q' dita Ciutat
de Bosa era del Sr. Juan Vila marí Almirant de la mar del
bruh Serenissim Rey de Arago q' se deia abans q' labora
el Riu dedita Ciutat se serras mueruau en las galeras
dessa Mag.^t en lo Riu d'ella Las quals entrauan fins al
Port dedita Ciutat del que redundaua notable benefici a
dita Ciutat q' Regia port, q' perq' asi be entraua q' euan sa
getias galeres vasells carregats q' era grandissima comodi
tat per als meraders q' habitants dedita Ciutat q' ara
deput no poden entrar vasells digns q' per tanada la
bota del Riu q' per tant q' per abans entrauan, q' per tant
sia v. s. seruit q' rouehir q' deuretar q' dedita bota del Riu
se torne a obrir de la manera q' antigament estaua q' que
ne redundara tant notable benefici ala Regia port q' dita
Ciutat,

Que fassa com se supplica,

Subalternotario

9. Item supp.^a dit sindic que perquant lo port dedita Ciutat
esta tant desfet q' de sa modo dat que si venen a perdre molts
vasells q' sagetias dels que van q' venen adita Ciutat q' enell
estan surtes sia v. s. seruit q' rouehir q' deuretar q' dedit port
se adobe q' remedie que a una misoria se porta ara per del

que n'eresultaria notable benefici q' homodiat aci als rendes
Reals com als dedita ciutat,
Sas. a. H. ma. manara regreuer q' prouehir lo
que mes conuenga. Sabater Notari

10. Item sup^{ca} dit sindic q' exequant per la penuria de la
sal q' endita ciutat si sa sagut molts anys sa gerno sauer
ne quallat en las salinas de Oristan que sol ordinariament pro
uehir adita ciutat de Bosa la qual era menester pera Oris
tan sa comaria sa causat notable dany als habitadors de
dita ciutat de Bosa q' perque per falta de sal se han perduts
molts formatges q' uiros los quals se son delats de embarcar
q' quedant q' s'entit tambe endany del Patrimoni Real q'
s'aperdit lo dret q' auotumaua q' agar atles q' egoria remediar
dita falta al tornar a fer les salines de Campo de mar q' per
abans q' molt antiguament auotumauan prouehir dita ciu
tat q' sa comaria q' molta part de aquell cap si al. S. seruit
prouehir q' deuretar q' vagian enditas salinas de Campo de
mar personas praticas q' expertas pera deurer q' rego
nerer si ditas salinas serenouarian al podi gabs q' si
sen trauria mes de la costa casuen any q' s'ent aci consecren
reuerian q' per ser lo llodi comodo q' no distar de la ciutat mes
de una milla que d. S. mane renouar tal q' perque ultra q'

sera en notable comoditat de profit dedita Ciutat y los
habitadors redundaria en molt gran augment del Real Pa
trimoni asi perq se farien las Ciutats de Bosa y Alguer
y todas las Villas circunuecinas prouehides, combam be perq
nademes se poria embarcar para fora del Regne,

Quis fassa com se supplica

Saluator Notarij

11. Item supp^{ca} al J. dit sindic que attes per experencia se ha
vist que los commissaris que se trametan per lo Regne
destruexen y arruinan atots los que pesquistan o visitan, y
moltes voltes los tals q atopen injustament y aboque ne
rican absolts dels tals delictes restan sempre condemnats en
les despeses los Reos que es prou gran castid y punicio per
esser comunament qdres los habitadors del dit Regne
y en particular los dedita Ciutat de Bosa y Jial. S. seruit
prouehit q devertan q de am auant no hi haya commissari
dign endita Ciutat de Bosa que en ella resideix lo Potestat
Real q no es may de menor calitat y confiança lo commissari
q se si tramet, q asse per delict dign sino es per delict de
heresia o lese Maieftatis ans be q los qdres y primera
conexensa y Inducatura se deue al Potestat dedita Ciutat
sino es en cas lo dit Potestat no fassa Justicia q bene request

ab dos o tres cedulas la fassa y ental cas sempre se gherdit
Comissari vana endita Ciutat y sia agastos del Potestat o del
y regira dit offici remitent en fer Justicia

La S. M. tindra lama enno enuuar comissaris sino
enuasos graues y com mes cominga.

Sabater Notari

12. Item supp.^{ca} dit sindir que attes per Capitol de dita Ciutat con
firmat per la Mage.st del Rey don Philip nre senor y es en
gloria esta prohibit als forasters y no vayan per las viles
merca de sant comprant ni venent mercaderies atal que los
naturals sean preferits adaquells y algunas vegades per la
negligenia dels ministros de Justicia en eecutarls les genes
endits Capitol migosades se ha contrauingut adit capitol que
sial. S. seruit referuant dret al Real fisch per les genes
micurses agrauar aquelles migosant ne de consemplants
als tals ministros que dissimularan de castigarlos.

Que fassa com se supplica

Sabater Notari.

13. Item supp.^{ca} dit sindir que attes enany's gassats abans que se

fabricassen les Torres q' vuy son en les mars de dita Ciutat
se instruiren dos guardies Lavna en lo lloch q' se diu
Caballedo q' es camí del Alguer q' altra en lo condrado que
es venint a Oristan son molt costas q' es fader q' de ningú
profita perque les Torres servessen peral mateie effere
yen lo mateie q' millor gust q' dites guardies q' aci dites
guardies no servessen deres q' los habitants de dita Ciutat son
molt molestats abells, que peris refte V. S. servit q' proue hir
q' dites guardies sellen q' dits habitants sian sublleuats
dets treballs q' gabsos q' no rebran amerce,

Sa S. M^a de sup^a informara si dites guardies son mutils
y encas ho sian las manera llevar q' aci comessa S.
M^a al noble Prouidor Real que ha de anar a
altre cap de parada ho vey q' obstant li q' ser mutils
sellen,

Sabater notarij

14. Item sup^a dit sindic que perquant dita Ciutat de Bota es molt
pobre de Privilégis per haver pors anys es Ciutat Real ates
es stadaj es tan fel a son Rey q' senor com totes les demes del
q'nt Regne que pertant sia V. S. servit ex persona de sup^a.
fer les gracia y merce de darli q' comunicarli los Privilégis

gracies y merces q gozan les Ciutats de Saler y Sather quie ara
es tant Ciutat Pobra com les dices y tant fiel com elles,
Que ho supplicuen a sa Magest.

Jabater Notariús,

15. Item supp^{da} dit sindic al. S. q attes per la Pobra dedita Ciutat
y Uniuersitat no pot comprar tant forments q caben al aproui-
sio de tota la Ciutat y aci de ordinari se patisca en ella de for-
ments quiesca V. S. seruit ecartar y manar al Rm^o Bisbe
dedita Ciutat y als Canonges y Pectors de la sua diocesi q
deuant saprouisio necessaria en magatzem aparten y conduep
lan dedita Ciutat tots los forments desos bisbat, Canonicats
y Pectories queu lora quiesera en notable benefici dedita
Ciutat hoesera també del Real Patrimoni;

Noy balloch al suppliciat,

Jabater Notariús

16. Item supp^{da} dit sindic q per quant antigament totes les causeb

[Faint mirrored text from the reverse side of the page is visible in the background.]

Se tractava en lo Tribunal y menta Episcopal de dita Ciutat
Judicial y sentenciada ab vot y parer de Canonges sen
pagar salari de dita Antenuas y de alguns anys enxa dit
Item se servicie de consultor lo qual se fa pagar lo salari de
son per llura de cada sentencia, Pertant Licia esportat a
Dni bisbe no moleste adits dos dicentans ab perlis pagar
dits salaris decidint y determinant les causes ab vo de Canonges
com de primer y quasi vol tenir consultor al qual voldra
se pague lo salari de son per llura com esta Real Audiencia
se paga y sia dit consultor operit enxa facultat y tinga no
sol copia de llibres opera tambe y sia gestora de l'aura y de
sana conscientia atal y fassa publicia y qualment no resten
obligats de cada dia a appellacions y recursos,

Ja S. M. ha manara tractar ab lo Dn pare
en christ Bisbe de Dosa que guarde lo acostumat
Sabater notarij

17. Item supp. al. s. dit sindic q' atesa la notoria pobresa de dita
Ciutat la qual no pot ex pcuria universitatit audir acion
grav lo formentis q' tot lo poble ha menester aprens tant
alts com perno haver si aforgnal en lo Regne, y acidea
vist per experencia q' endita Ciutat se havent molt alg.
anys faltos de formentis fial. J. servit per lis gravia merce

detassar las una competent porcio de forment^o senalant las
encuontrades de sont lo tra dependre d' dita Ciutat y al preu q
cafaun any lo tra de pagar, de la manera q se dona a les demes
Ciutats del cap de lugador qatto fms a sa mag. mane provehir
si ara extot lo Regne for general com albe de tot ell come
q pertot lo Estatment Real sea supplicat, a. s. M^o en
persona de sa Mag^o.

Attes es interer de Tercer noy sa llo^o al supp. ^{at} y quant
al afor qual par molt convenient y sa s. a. M^o va
prouvant q se fassa, Sabater notari^o

18. Item supp^o de dit fmdid^o que per quant dita Ciutat auotuma q pro
uehirse de carns de sa Planargia, y per aquele matee respte
no se si sa ni pot trametre adita Planargia per carns de la qnt
Ciutat de faller ni de la de Sasser als es quals carns restaua algu
tanto dita Ciutat q proueyda, y de alguns anys en sa se son con
cedit tachs a la qnt Ciutat y a la de Sasser q era dita Encontra
da de planargia ennotable agravi q perjudici de dita Ciutat
de Basa q Planargia de la qnt resta dita Encuontrada
se no bestiar q dita Ciutat sensa q proueyis de carns hial. s. seruis
prouehir q manar q la tacha de carns de dita Encuontrada de
Planargia no se concedesca adinguna altra Ciutat q adita

de Bosa, que aci es approachit y declarat en contradictori
Judici en la Real Audiencia del dñe Reyno de la qual y
esecutorial de aquella se fa ad. s. oular ofensio, y attes
lo qd se ha en ella y haue crescut lo poble de
dita ciutat ab lo qual no se pot socorrer la necessitat de
dita ciutat s'eli concederan las tachas de les encontrades de
Monticorto, Alaconer, y Bonuebi arianue d'nes adita
ciutat en lo que rebra dita ciutat molta merie y resera
proueyda de les carns necessaries,

Que en la tacha que se fara se bindra compte als
se supplicas,
Sabater Notari

19. Item supplica dit sindich q perquant los Potestat y Alcaide
de dita ciutat, y official del salt de la montresta han muerdat
pendre qdells als que opusan en preso, coe als foresters dos
esuts q'ls fills de la terra non sons per la qual causa
molts innocentment son presats expresso q'aci abegue ne
niquen liberos del que li opusan ni ten grauats ab d'auer pa
que dit qdell y dits Potestat y Alcaide y official Louplectan
tur cum aliena fidura q' lo han abusat tant que han allargat
pendre dits qdells dels que restan y done en formant se
com si realment los posassen en preso, q' no es aquest inconuenient
asoles lo que de asso sen segueie imo q' ab asso los officials

y ministros circunuevin y en particular los oficiales de
minutades, minera y putzo mayor San mientas qendrey
qrenen lo matee qorell als naturals y habitadors de
dita Ciutat sobre lo qual ve acaure tot lo dany qre pertane
V. S. mant qreuehir y devertar que deasi auant no qrenga
dits Potestat y Alcait y official ni dinguu alro minibre
qorells dignals solament lo Carceller lo que auburna ab
asso q sempre los tals Potestat y official aniran a cap turar
algunas personas en los salts qadits de Montreba, minuta
das, y minera, putzo mayor o alre lloch despotlat qrenga
qendre vn salari qual manara aral. S. taxar q que lo
tal salari no qrenga qendre sino de persona q estiga in
qetit en algun delict tot lo que redundara en notable bene
fici y utilitat de ls naturals y habitadors de dita Ciutat, y
asso supplican esser asi manat so graues penals contra los q
contraendran,

La S. M. se manara informar del exces q se ha
enqendre qorells y so manara remediar,

Sabater Notario

20. Item sup^{da} dit sindic q qre quant enany q passat la Ciutat
de Bosa compra de la Regia fort Los officis de duaner Pefador
y mlsurador Reals de dita Ciutat en preu de 800 ducats los

antes de la qual venda no se son fins ara fets que peres
manel. S. prouehir Dets abtes se fassen y fermen per la
Regia Cort als consellers de dita ciutat que ja la Regia
Cort es estada pagada de dets 800. ducats y que lo dia
ixen y traen los demes officis de dita ciutat setragua del
sabi y si ha dets officis de Duener, Lepador, y refumador
vna persona a sola la qual haya degouernar y exercir dets
officis per lo any y acira: que verament si V. S. no el
seruit prouehir aso y valta esta supplicat de la Regia Cort
tome y retribuesca a dita ciutat los 800. ducats de la ciutat ha
pagat de dets officis y que la Regia Cort se tome a pendre
dets officis,

ques firmendets abtes conforme ehan concertats,
Sabater Notarij

21. Item supp^{ca} dit sindic que per quant apres q se ha instituit
endita ciutat de Bosa lo offic de Sargent mayor may se ha
pres in apropiat ahi mateie les penes del que faltauan a
los rehenas o mostros fins q des dela institucio de dit offic
aquelles se son sempre acofumades depositar en poder del
clauari de dita ciutat tenint ne compte lo Poesat per meti
de son escriua per conuercir aquelles en adols de atambors
banderas y priuas per tirar ala mira, y lo sargent

Que es Juan Flores haya abusat apropiand de las assi mateie
dites penas siad. S. seruit pponer q manar tant aldit
flores com tambe als que gerauant seran guardeny obternid
dita bona y antigua consuetud y asse ab grores y riguroses
pexes que tenen competent salari de la Real casa de
la Mag^{te}.

Que fassa com se supplica
Sabator Notarius,

22. Item supp. dit Sindic Gattas les rendes de dita Ciutat
de Universitat son molt tomes y ab molt poca esperancia de
augment sino se decretan y fa merce adita Ciutat de les cofes
en los ptes Capitol supplicades ab q se han impositas
los nous drets que per d. S. selis ha conedit Licencia y
faultrat de impositar q extrobarse dita Ciutat ende venida
en mes de dotze milia llivres siad. S. seruit fer merce y
gracia adita Ciutat de una saca de tres mil Quilers de
forment que abayo se remediaria en part la pobresa y
necessitat de dita Ciutat y asse sempre y haya salud del
pnte Regne.

Que ho suppliquen a sa Mag^{te} aqui ad. a 11ta re
representara Laneresitat de aquella Ciutat.
Sabator notarij

23. Item supp.^{da} dit sindic & perquane per Reals Privilegis conce-
dits a Juan & Bernat de Vilamam Senors de dita Ciutat de Dosa
& sos habitants & sta concedit & fet merce y graua que sempre
& perqualsseu port del que Regne se traquen & embarquen
forments que sen juga embarcar per lo dita Ciutat perauer
si molt bon apparell per Berdita Ciutat y sa comaria Niles
circumne fines molt abundants de forments ordit y llegum fia
S. J. seruit fer merce adita Ciutat de concedir per lo port
de aquella saas sempre & sen daran per altres ports del
que Regne atal y los llauradors de dita Ciutat se valgan
de sas llicitas y se abenten a ferne mayors,

En Mag.^{da} abta Real Pragmatica teya nomenado
los llochis per sont sedeu embarcar,

Jabater Notarij

24. Item supp.^{da} dit sindic que perquane dita Ciutat ha pagat lo
que any ala Regia Cort mil ducats per les armes que en anys
passats se dauan repartit en aquella sia S. J. seruit fer
graua y merce adita Ciutat de perdonar li y gremetre li la qua-
titat que reste de dites armes que es poca quantitat atesa
la grandissima y extrema pobresa de dita Ciutat,

Que so supplicquen abta Mag.^{da}

Jabater Notarij

25. Item supp.^a dit Sindich q^e perquant gerno trobarse en lo
Archiu de dita Ciutat la tacha dels salaris q^e a los suman
pendre los escriuans de la Potestaria de dita Ciutat prenem
per llurs actes y scriptures al pnt excessius salaris y abells
nesten los habitadors de dita Ciutat veats, que pertant maner
V. S. grouehir decretar los consellers y prohombres del consell
mayor de dita Ciutat q^e gan y degan fer dita tacha y tarifa
atal se eviten dits excessos,

Quis garde La Prag.^a feta sobre la tacha dels salaris
Sabater Notarij

26. Item supp.^a ad. S. dit Sindich que perquant se savist ab expe
cia que de fer les exequcions de sentes de particulars tant adita
Ciutat com als habitadors de aquella permedi de Alguazirs o
porters nosen segueis ni resulta benefici algu universal o
particular ans no seneceen de altro q^e de aruinar y causar notab
les gastos y excessius despeses aci adita universitat com tambe
als habitadors de ella los quals inconuenients se poden evitar
ab cometre las tals exequcions al Potestat de dita Ciutat o Re
gent dit officii si a V. S. seruit decretar manar y prohibir q^e
en lo deuenidor Alguazirs ni porters no fassen excessus alga
adita Ciutat ni los habitadors imo q^e aquelles se cometa
al Potestat de dita Ciutat o Regent dit officii q^e fignit

adaquell en termini duns lo qual haya de fer dita executio
y no fent la Si raxia Alguazir o Porter adretes dedit
Poesitat o Regim de offici com areritente q negligente,
Quis garde la secretaris fet per la Real Aug.
ex lo Parlament del Rm. donmig nel demouada
Sabater notarij,

27. Item supp. de sinduh q attes les muralles de dita Ciutat son
molt mal tractades q obertes q ental manera q no sols no
porian resistir un impetu de enemichs, pero encara los ladres
q mal factors q roben o dinc o fora de la Ciutat entran e roban
ab les coses robades ab la Ciutat q sens q ser vistos q sia V. S. M.
seruit qrouehir q manar taxar q repartir de la quantitat q
sesol repartir en cada Parlament una congrua q poris qera
dita Ciutat ab que pugan ser dites muralles remediades q pota
des en congrua defensa que qerser Ciutat maritima sa me
ne ser estar almenys en congrua defensa,
Que en lo repartiment fahedor so godran recordar
q sen saura la deguda raho, Sabater notarij

28. Item supp. ad. s. dit Sindil que attes lo Pont del Riu de dita Ciutat es de llenia per lo qual no poden passar Carros, y cavalls y personas y passen ab notable perill y per vadear y alguns cavalls y personas se son anegats en ell hah. s. servit prouent ordenar y manar q dedues del Present Parlam. dedicats operacions de passios y Ponts se fassa lo Pont de dita Riu de Pedra y volta com lo de Cristian, y tant mes per no trobarse ya en las montanyas de dita Ciutat figas q basten ni alcansen ab dit Pont, en lo que rebra dita Ciutat molta merced y singular benefici y los habitadors della, que ho recorden en lo repartiment fahedor q sen Saura la deguda raho, Sabater notariq

29. Item supp. ad. s. dit Sindil q per quant en la part q leva ad dita Ciutat de les encontrades de bonuehi, Putzo mayor, meo logo, cotta de valls, Jaua, Cossaine y altres encontrades y viles se atravesa ahi de lo Riu gran de dita Ciutat de Bosa y per no haver hi Pont son forcats vadear lo ab evidenti perill de la vida conseruen per experientia q cadany se anegan homens y bestias, que peres mane. s. que en lo vado que se diu vado q pedroso abont se acomenat a fabricar un Pont que se aiabe aquell atota per feltro y que dela quantitat se ha de repartir en lo qnt. Parlament per Ponts

Se senale una bonay competent q'oria per que se puga dit
Pont fabricar per ser de tanta importancia, y que ruintam.
sia manat als castells de les sobredites enuotrades y viles
C'ayuden a la costa d'elit Pont, que lo benefici redonda
mes en llur utilitat y profit y dels habitants y natural
de dita ciutat, aei gerno saber cadear dit Riu, ni lo temps
eng' se pot cadear ni lo lloch a'ont per poder cadear com
tambe per ser q'ersona y no saben nada lo que cessa
en los de Rosa que saben cadearlo y saben tots nadar,
Que se recorden en lo repartiment f'ahedor, y aei
de sas Illas. Sem formara de los q'artones q'
deuen contribuir en fer dit Pont y manara
contribuescan. Sabater nos y

30 Item supp. ad. S. dit sindil que per quant la renda del
Hospital de dita ciutat son tant termes y no basten a sustentar
los pobres que alli se aullen y rebran ademes y esta tot mig
debruat y de manera q' si no es ab incomoditat molt gran no
si pot habitar, vltra que aei de esta tant falta de lassadas
y llansols q' patessen en ell extremament de fret dits pobres
y aei de ordinari dormen sobre los matalasos, que peres sia

V. S. Seruit reparar adit hospital una bona q' competent
porus en lo q'nt Parlament dedinei dedicats ad tres
p'ies, q'nie aquesta ho es tanta com se ha dit que aeri se
repararia la miseria q' pobresa dedit hospital,

Que so recorden en lo repartiment fahedor q'
se tindra la deguda raho, Sabater notarij

31. Item sup^a. ad V. S. dit sindich que perquant lo campanar de
la sen eglise cathedral de dita ciutat esta enuara per aubar
q' lo cap de altar estatant obert que minatur ruina m'ltra
q' podria si caygues succhir algun desastre dematar molta
gent ademes q' seria apres demolashim gasto reedificarlo y
aeri q' ta dita seu ab notable diformitat imperfectio sia
V. S. Seruit q'rouehit q' manar que dediney el q'nt Parla
ment dedicats ad tres p'ies se tache q' repartera una
quantitat competent per aubar q' posar en perfectio dit
campanar y remediar dit cap de altar.

Que so recorden en dit repartiment fahedor q'
se tindra la deguda raho, Sabater notarij

32. Item supp.^a al. S. dit indid que perquants los freres de la
Religio de nra Senora del Carmen han comensat a fer lo con-
uent en la yglesia de nra Lord del leus perquants los si-
y casa y per abans tenian era en lloch malisa sia l. S. ser-
uit de dita dines de parlament y obres y per senalar adit
coment vna competent porcio per ajuda de fer les celbes
y sonuent a tal y ab alguna comoditat si pugan dita
freres habitar.

Que ho recorden en lo repartiment que se ten-
dra la deguda raho,
Sabater notarij

33. Item supp.^a al. S. dit indid que perquants en la casa de la
Ciutat y Universitat se dona lloch y estancia al Poeslat pera
tenir audienca y ab aso se serveie a sa Mage.^t y seli estalua
lo gabo y s'auria de fer en comprarli vna casa per tenir
audienca ates esta dita casa destruida y arruinada y dita
Ciutat ab poques foras de remediaria sia l. S. seruit senalar
vna competent porcio pera remediari dita casa.

Que ho recorden en lo repartiment que se tendra la
deguda raho,
Sabater notarij

34

Item supp. al. s. dit sindir que perquane d. s. Illma y los
senors loch. qualis molter vales sanda y determinat se fasse
una Torre en lo cap del marage que es con guero de molta impor
tancia y a tout se acostuma molt sonant retirar los Turchy ene
michs de nra. s. fe. Per tant manel. s. que ab la brevedad
possible se fassa dita Torre y se arme de artilleria y de mes
opererios de guerra per poder se defendre y offendre als
enemichs. Car voldran danar en lo que vbra y seria denotable
seruy de santia. y benefici per la dita luitat de Bota y tal
guer y los sabitadors lo sera tambe de les barques que pesan
coral endites mars y dels llauradors y fan llur llaurera en les
Terres circumuehines.

La s. Illma. Lamanara designar y hauent hi diez
de la admims. drais. la manara fer,

Sabater Notarij

35.

Item supp. al. s. dit sindir que ates la Torre es dins lo castell
de dita luitat poria seruy de presons molt comodas ab molt
poca costa y asi se evitarian los danys y incomuenient tant
grans. Los sabitadors y altres que endita luitat se captura
se sequien posant los com los posan en la fossa en la qual per
ser tant humida y mala sana son morts molts y presons
y en special lo any q. passat. on saltaren que hial. s. d. d. d.
y rouehir y manar y dita Torre se adobe y forti figue.

[Faint background text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

y se forma de cadenas ferros et als que aquella sericesca
de Drosso y que endita fassa no se cariere adigu per qual
seul delite sia que carcer non est mientus ad penam
sed ad custodiam,

Que fassa com se suppa y que lo noble Procurador
Real a de anar al altre cap se li comet lo re
usa y fassa lo que capitol bonga sa de quida
exceuiis,

Sabater notarij

36. Item suppa al. d. dit sindic q' attes per la experienca se ha
vist que per haver posat ma ala espasa se son absentat o
molts de llurs cases y acison restades destruides y aso de por
q' en ells nose excusassen les riguroses penas per la crida de
V. S. mposades contra los que posaran ma ala espasa, y
no es estat lo micomement credit asoles de haver de cat llurs
cases sens haver fet mal dign per haver solament tocat la
spasa, pero en ara auent de cat engeneral de posar ma ala
spasa han mientat valerse dels arcabuzos, y ali han mort
algunas personas y altres nafadats al arcabuzades de mit
fial. S. servit grone hit q' manar llevar y derogar dita
crida q' se exee en ella mposades atal se euiten los juonue
nients credits manant se guarden y obterne les ley mu
nici y als debita luitat y a dont faltaran lo dret comu
com per abans se acostumava,

Per quant la experienca ha mostrat q' ser

grada dita Pragmatica villosa quese guarda
aquella,

Sabater notarij

37. Item supp^{ca}. ad. s. dit l'indit q' totos y qual seuos prag^{ca}, o' oridab
o' oridab s. Illmo. s. sos successors en dit officia se faran es
quals repugnaran als sagrats Privilegis vros consuetuds Sta
tuts vel als dedita luitat no se faran guardar ni obser
uar en aquella sino es que ab voluntat y consentiment ee
per del fament Real y dedita luitat seran fetas las tal
Prag^{ca} o' oridab com sia q' diti Privilegis vros consuetuds
Statuts et als dedita luitat sean confirmats per Privilegi
Real de sa Mag^{ts} del Rey don Phelip vne senor de gloriosa
memoria de la data en san Lorenis a 20. de may de Juny 1579.
del qual se fa ad. s. ocular ofensio,

Que ho supplicquen a sa Mag^{ts}.

Sabater notarij

38. Item supp^{ca}. ad. s. dit l'indit q' attes los consellers della per ser
pares de Republica representan tota dita luitat en la

qual o ja savallers o fuitadans somrats als quals seria de
gut lo Titol de Magnífichs conforme adret quant hi nes
als dits Consellers que representan tota dita Ciutat si ad. S.
seruit prouehir y manar se les faya y dega tractar de mag.^{ch}
aci per V. S. com pertots los del dicit Regne sens els
que aci tractaran micorregan enpena alguna de Pragmatica
vel alías, y asso tant en general com en particular auasudels
dits Consellers,

Que fassa com se supplica

Sabater Notari

39. Item Supp.^a ad. S. M^{ta} dit sindir que ates lo Pont vulgar
ment dit Pontisanna quales encerritoris dedita Ciutat per
lo qual se ve endita Ciutat de la Ciutat de Saver y Montredy
de Bonuehi y moltes altres viles de laltre cap lo qual
esta tant mal tractat y decada dia se va mes demunt demane
ra q si se acaba de destruir esta impotibilitat de tornar affer
ni refer ad. S. Supp.^a dit sindir que ates ara se poria re
mediar dit Pont ab poch gasto sia seruit prouehir y manar
q dels diners dedicats o repartidors q erots de passos y Ponts
se li concedesa adita Ciutat una gorua competent a fferre
se remediar dit Pont lo que vltra que sera seruey de la

Mag. redundara ennotable Beneficiu q' utilitat debita Ciutat
y adites Ciutats y enuontrades /

40. Item sup^{ta} ad. S. dit sindic que attes de tant de temps
no hi ha memoria de homens enuontrari lo official de salts
y Territoris demontresta de Bosa esta subordinat entot y
per tot al Potestat y consellers de dita Ciutat regonesent ada
quelles oper superiors serunt se gera fer los procesos del
escriuans y ministros de la Potestadia tenunt los papers y pro
cessos en lo Archiu de la Ciutat Judicant los processos q' dit
official fa lo dit Potestat ab consell de dits consellers en pre
senia de dit official y aya Instancia y enou lurs fent etiam
les crides en nom de dit Potestat y consellers y a instancia
de dit official, de manera que dit official tant solament caudo
ritat y faulcat de fer los processos y assegurar se dels cul
pables y deos com mes largament apar per una infor
macio rebuda per orde de d. S. per dit Potestat de la qual
se fa ad. S. oular ostensio y consta q' Juan Hieronimo de
Vico official de dits salts Copre trienni per sa natural In
quietud ha tentat y volgut minorar de la antiquissima e
memorial consuetud, q' ne peris d' ad. S. seruit q' noue hir

manar q deurellar q aei dit official com los qui si succiran
endit officii Sayan q degan q tar entot q pertot subordinats
q sot mesos adits Potestat q consellers fent las cridas en
nom de aquells seruinte dels minidors q seruitis dela Potes
taria q recondint en lo Archiu de dita Ciutat Los proretros
q bones papers tocants adita officialia q aei al molt graues
griguroses qenes ad. s. ben vistes,
Quis fassa com se suppa

Sabatier Notarius 1

41. Item supp. ad. s. dit fidel q attes tambe de tant de temps
q no sia memoria de bonent encontrari se ha acordat endita
Ciutat de Bosa q la escuria de dita salts q territoris dela
montresta no prenha ni tenia ni te anglas ni porchs alguns
de dret de seruia de Pastors digunt etiam forasters de dita Ciu
tat, q lo seruia qvey es ha tentat qendre dels pastors de porchs
forasters una anigla dient q aquella lleticia de dret de seruia
no q bent ni sauent se may acordat tal com mes largam.
apar q erla informacio rebuda per lo Potestat de dita Ciutat
q per order somissio del. s. de la qual se fa ad. s. oular ofensio
q exerce sia qen. s. prouehit decretat q manat sots graues
q riguroses qenes al escuria qalque serueie endita officia

lia q̄ que perauant sera i serrura enella no s̄ora ni de ga
pendre ni gla ni q̄ d̄ich algu de d̄ich de escoria com fia q̄
no li tota aci denaturalz q̄ habitadors dedita luitat com
també de forasters i

ques guarde Lo acosumat heuat tot abut
Sabater notz)

42. Item supp. ad. s. d̄it sindic que attesa la notoria goberna de
d̄ita luitat la qual de cada dia se fa mayor ab los correus que
sepedeio per los negocios q̄ occurrentes se li offerced q̄ engant.
endar auis al noble Governador de saber y cap de lugador dels
navils que venen al Port dedita luitat q̄ per no dar li
pratica en lo qual reben acibe per gran molestia q̄ pesa
dumbre los que venen ab d̄its navils que esent arribat al
port no pugan desembarcar fins venga lo orde y pratica
dedit noble Governador ab que vingan de lloch de sospitab
denal s̄ia d. s. seruit promeio q̄ decretar Los consellers
dedita luitat pugan quiar q̄ dar pratica ad̄its navils, coe
als qui vindran de lloch no sospitos, que per ser q̄ores de
la Republica q̄ ser naturalz q̄ tenir sas casas q̄ fami
lias se bar den creure miraran per lo be de la patria que
mullers q̄ fills en lo q̄ rebra dita luitat molta merce
que per ara q̄ fins altre orde de sa s. se fasa com se
supp. Sabater notz)

43. Item supp.^a ad. S. dit sindir. & ates en los anys passats prengues
ren a l'ensal de Particulars deu milia lliures per obs de com
prar forments lo procehit dels quals forments entra en poder
del clauari de la administracio formentaria algun se han fet
algunes excecucions per pensions de altres censals carregats
sobre les rendes ordinaries de dita ciutat de que dels dimes de la
formentaria no se pague altres pensions que dels censals carre
gats sobre dita administracio per las quals excecucions es vin
guda dita administracio formentaria a maner de manera
no teya de que comprar los forments te necessitat dita ciutat
sial. S. deuint q'rouehir decretar & manar que de asti auant
no se fassa excecucio alguna en dita administracio formentaria
sino es per los censals q' sobre ella estaran carregats & altrament
seria extenuarla de manera q' vendria per temps a preterir
en notable dany de dita ciutat & sos habitants,
Pues fassa com se suppo.
Sabater Notari

44. Item supp.^a ad. S. dit sindir. & ates per esser dita ciutat
loch maritim hi conuurren molts pobres aci de tot lo bisbat
com de fora de alli al gosar obrers entotes les rias del bisbat
de Doria per auaxtar per lo hospital de dita ciutat serme
diaria en part la necessitat & pobresa de aquell com per est

Hospital des^t. Antoni de laque Cuitat de Jafet entot lo Arche
bisbat de Jaller siad. s. seruit provehir y ordenar y manar
y los consellers de dita Cuitat de Bosa com apares y protectors
de dit hospital que an nomenar en obrer per cada vila de
dit Bisbat concedre les als tals obrers las franquetas e im
munitats concedidas als obrers del Hospital de Jaller y per
al dit effere sup^{ta}. sean despedides les provisiones oportunes,
que fassa com se sup^{ta}. en les Viles de Tamarca
tant solament al que no ni gozen bmo en enxada
vria y cada un any serviden y lo que servira un
any no puaga servir lo any seguent ni de do
altres.

Sabater notario

45. Item Sup^{ta}. al. s. dit sindre que ates ha molts anys q no
se ha demanat may comptes als Obres de dit hospital e y gloria
Cathedral de dita Cuitat de Bosa ni los que son estats obrers
han curat may dar los ni pagar lo que per ditas obres
deuen y en son poder repssa, zabi be los que deuen adit hospital
ta. no han curat may pagar les pentiones y Obres del
ahis q li deuen sia vs. seruit per lo be de dit hospital y
y gloria Cathedral provehir y ordenar y manar als tals obrers
q alque son q son estats per abans o que verament los
que no han dats dits comptes donen aquells encontinent y

pagueu lo que restaran deutors y asi be als deutors donen y
pagueu lo que deuen adit hospital aci per p[er]sones olivelles
com als que se te noticia que en poder de moltes que son obrers
obers y altres deutors reposten moltes quantitats en lo que
rebran dita yglesia y Hospital notable benefici, y en quāt
morer ser sup[er]a al s. sia servit e ortar al Reueren
dissim Bisbe de Gosa compellesa y fore als tals obrers y
demer deutors endar dits comptes y pagar lo que deuen y altre
tesa p[er]sa p[er]sona o p[er]altre de con fiancia p[er]rell nomena
dora ala reddicio deditis comptes iuntament ad dits consellers,

La d. Illma. tractada ab lo Reuerent bisbe de dita ciutat
per p[er]sones iuntament se fatta com se sup[er]a.

Sabatier Notarij

46. Item sup[er]a dit sindic que ates per Real Pragmatica esta
dispost y ordnat q[ue] en les viles se venen la larr andiner manes
la llura del que se ven en la luitat mes vehina lo que de
algun temps en sa se ha abusat per los vasalls de Plancha
en la qual venen la larr al mateie greu q[ue] en la luitat de
bosa per la qual causa no sols se p[er]ateie endita luitat de larrs,
pero encara lo dret de la malla q[ue] p[er]abans se solia amen
dar en 1000 H. y an se troba qui lo vulla arrendar
per digun greu al qual dret p[ro]curan aci be defraudar

sots color Los bouls Vagues y moltons que se matan son de
Capellans y altres personas que pretenen exempcio d'ial. S.
M^{ta} seruit prouehir decretar y manar al official de
dita Ciutat de Bosa o a altre qual seuol Justicia egerint endita
Encontrada a los graues y rigorosos genes no consentan ni per
metan vendre dites Carns sino es arrodiner la lliura
manco de que se ven endita Ciutat de Bosa, y reportar al
Bon Bisbe de dita Ciutat prohibeua y vede als capellans
y altres sos subdits que pretenen exempcio de dit dret no q^ueston
lo nom adigu y vulla matar qual seuol genero de bestiar
endita Ciutat de Bosa sots algunes genes a sa
Gen vestes, Los quals capitols y casen dells sup^{da} al. S.
M^{ta} dit sindich mane prouehir con forma en ells q^uta sup^{at}.
Et hac omni meliori modo etc. Et licet etc. Altissimus etc.

Joames franciscg fundon B. V. D.
Advocatus Ciuitatis Bose

Quis fassa com se supplica,
Sabater Notari

Sua M^{ta} dominacio prouidet et decretat Summ^o capitula de
vnum quodq^{ue} illorum prout in fine cuiuslibet capituli scriptus
est et continetur, et mandat Summ^o actum iurice fieri,

Pronisa per M^{ta} dominum Louinis, in g^{ra}lem et Pre
sidem S^uius Regij g^{ra}lis Parlamenti in d^{no} Parlam.
die xx. mensis octobris anno dⁿⁱ 1507. calleri,

Ferdinandus Sabater not^{us}.
Et secret^{us} pro Berede Serra

Oblata per Jacobum Louasco Syndicum Civitatis
Bosae die septimo february 1603.

M^o Senor Doctinent y sapia qual y Pres.
en lo Real y qual Parlament,

fol. 449.

En los Capitulos y ad. S. M^ona apruebat lo sindic de Bosa
Lo 18. de aquella corte V. S. fos servit provehir y mandar
de la Encontrada de Planarfa de Bosa nose traquen Carnes
per provision de les Ciutats de Salles Atlas y de la Planarfa es
obligada provehir adita Ciutat de Bosa, y attes lo bestiar
de dita Planarfa es tant poch que fos V. S. servit per la
molta y gran poblacion y comerç de Agricultors y forasteros
ab fragatas de forals y altres vaxells concedir li las tachas
de les carnes de les encontrades de Montiverros, maomer y bon
ven ab las quals restaria dita Ciutat ben provehida, y per
endit Capitol se provehi y en la Tacha fahedora se bndria
conecte ab lo que se sup^a, atal que adita Ciutat nose fahes
ni cause perjudici algu fa die sindic ad. S. ocular obtento
y enquant menys sera miseria ut eue de ona sentia de sta
Real Audiencia en la qual se ha pronuntiat y declarat que
adita Planarfa per esser obligada a provehir adita Ciutat
de Bosa de Carnes no hi pugan anar tachas de ninguna parte
del que Regne, la qual sentia sup^a die sindic sia efectiva
da entot y pertot, y amajor cautela sup^a ester ne decretat
aids de lort en exeucio de aquella, de la qual secretario sup^a
esser ne despedidos los letrados y provisiones oportunes informa
reservant se dret y para supplicar ad. S. que en la tachas fahes

Jora nouament manel. S. recordarse de repartirli cosa
sobredites encontrades de bonuehi y montiverro y maomer,
Queria insertada la precalendada sentia en lo que
prohes de Parlament perque en lo repartimient
de les Carns fahedor sen aga la deguda raho,

Ferdinandus Sabater notarij
El secretarij pro Serde Serra

2. Item supp^{ta} ad. S. M^{ma} dit m^{or} que attes per la p^{re}sent de
dita Ciutat confirmats per sa M^{te} esta provehit y vedat
als forasters no vayan meradejant per les viles atal no lloch
Lo guany als naturals que sia V. S. servit provehit y de la
vax que sian tinguts y paguts per forasters tots los
vrosos de la corona de Arago, encara que sian los tals forasters
casats ab fillas de la Terra, com sia q los tals ab que sian
casats ab fillas de la Terra grouuran fer y fan companyias
de grossas quantitats ab altres forasters de altres Regnes
y pasan per habitants y Regnicols ells y llurs merade
rias. y aci se fraudan los drets y Rendes aci de sa M^{te}.
com de dita Ciutat,

ya qta provehit lo fahedor en altre capital y pre
sentat per la ciutat, Sabater Notarij

3. Item supp^{ta}. ad. S. Illma. dⁿⁱ sindic^o que attes de tant de
temps que no hi ha memoria de bonens encontrari quant
lo official de la montresta de Bosa va fora de dita ciutat
y son districte o vero lo reusan en algunas causas y lo
donen per sus p^{te} lo conseller en cap de dita ciutat y sta
official y a ell toia la condescensa de les causes en que es
dit official reusat, y faltant lo cap lo degan estich de
reliquis a la qual consuetut epositio antiquissima Savol.
que Juan Hieronimo Vico al p^{re} official de dita montresta
contrauenint elegant aqui de liagar les causes y officii en cas
de suspicio y reuocatio y enas de alienia, no podent ho com se ha
dit tra V. S. seruit prouehir decretar y manar y aci lo dit de
Vico com los demes y d^{nt} officii de official de la montresta li
succehiran hayan y degan observar dita consuetut antiquissima
consuetut si esgona aci de sefa en la potestaria officialia de
mes calitat y consideratio y aso ab lo p^{re} ad. S. Benx^{pe},
Cues grande lo costumat leuat tot abus,
Sabator notarij

Los quals capitols supp^{ta}. ad. S. dⁿⁱ sindic^o mane decretar con
forme en ells sta supplicat, omni meliori modo et officum et

Altissimus,

Joannes Jan. fundoni
V. J. D. Ad. G. Ciuitatis Bosa

Sua Illma. dominatio prouidet et decretat summi capitula et

unum quodq; ipsorum oportet inferre cuiuslibet capituli scrip-
tum qd ex continetur, et mandat Summa Capitulu Curie fieri,

Provisa per Ill^m. dominu Comitem de Elda locu
tenentem et capitaneu gnalem et Prefidem Regij
gnalis Parlamenti, in dno Parlam^{to}. de septimo
februarij 1603. (alleri,
Ferdinandus Sabater not^{us})
Et Secret^{us}. pro herede Serra

Ill^m. Senor Locinent & Capita gnal et^{us}

fol. 601.

Jayme Llagasco Sindic de la mag^{ca}. Ciutat de Bessa consent en lo
augment del Real per l. s. Ill^m. demanat ad quatey condicio
q^{ue} vs. Ill^m. manas q^{ue} vechir q^{ue} decretar los capitols que mas
bair seposaran q^{ue} abels fons vs. seruit acceptar dita offerca
q^{ue} fonsentiment q^{ue} ac^{ta} per redundar en notable servey de dita
Ciutat com tambe per error de benefici del Real Patrimoni
enrender Reals q^{ue} de altra part se hauria de fer dites coses de pe-
cunias de la Real casa pero atal que de dita voluntat
de vs. et als confite q^{ue} atal que de peccunias de dit dret del Real
se fassen les coses q^{ue} per dita mag^{ca}. Ciutat supplicades q^{ue} per vs.
concedides q^{ue} otorgades seposan los caps q^{ue} credits que son los
segvents:

I. Et Primo que vs. Ill^m. mane fer q^{ue} mantenir del dret q^{ue} credit
del Real laborre del maratge de dita Ciutat per vs. designada
ques falta com se supplica
Ferdinandus Sabater not^{us}
Et Secret^{us}. pro herede Serra

2. Que en los sacos de administradors dedit dret sian enseu lats
Cuitedans dedita Cuitat de Bosa almonys los enseu lats
en consellers en cap y segon,

Sas.^a M^a manara enseular endits sacos
per tones benemerites, Sabater notari

3. Que los drets per dita Cuitat impositos per benefici dedita
Cuitat los quals son estats decretats per v. s. M^a per si en
any ates ab ells nos opera dita Cuitat desempenar sia allar..
gat dit temps per altres si en anys mes, ab los quals es posible
repte dita Cuitat desempenada de las rosegas, Los quals capi
tols y cascu dells sup^{ta} dit si en d. ab. J. M^a mane decretar
com en cascu dells sta supp^{ta} per v. s. es estat otorgat
y que dells son fura acte de fort, quie se ven redumda
tot en benefici dedita Cuitat y los salitadors y en seruey de sa
M^a no consentint en altre y roueliment, omni meliori modo
Et licet et

Altitimus et
Jos. fundofius fundoni Ad. y
Cuitatis Bose

Empre que ab dits si en anys nos desempene dita
Cuitat Sas.^a M^a los allargara lo temps,

Sabater notari

Sua *M^{ta}* dominatio prouidet et deuetat *S^m*ori capitula
et ornum quodq; *ip^{te}*rum prout infra cuiuslibet capituli
scriptum est et continetur, et mandat *S^m*ori capitulum
curi fieri;

Lrouisa per *M^m*. *dmum* Loumby. et capitaneu
gualeni ac *P^{re}*sidem *Regij* *gnalis* *Parlamenti*
in *di*no *Parlamenti* die *secto* *may* 1603. *(alleri*

Ferdinandus *tabater* *notarij*
et *secretarij* *pro* *terre* *Serra*

M^m. *Senor* *Loz* *y* *capita* *gual* *y* *President*
en *lo* *Real* *Parlament*,

fol. 634.

Supp^{ca}. *la* *mag^{ca}*. *Ciutat* *de* *Bosa* *per* *medi* *de* *Jaume* *Louasio* *son*
sindic *que* *en* *reimuneratio* *de* *la* *voluntat* *que* *di*ta *Ciutat*
ha *mostrat* *en* *la* *expedicio* *y* *son* *progreso* *del* *que* *Real*
Parlament *h^{ic}*. *M^{ta}* *seruit* *fer* *li* *les* *grauis* *y* *merces*
seguentis.

1. *Primo* *en* *que* *de* *ls* *sachs* *de* *Duaner* *y* *mesurador* *y* *pesador*
aci *com* *casum* *any* *sent* *trau* *tres* *per* *cada* *sach* *que* *es* *de*
gran *fastidi* *y* *gasto* *de* *di*ta *Ciutat* *y* *los* *habitadors* *sent* *traga*
de *asi* *auant* *no* *mes* *de* *du* *per* *dits* *sachs*, *que* *de* *traure* *en*
tres *no* *es* *del* *seruey* *de* *sa* *Mag^{ta}*. *ni* *de* *os*. *M^{ta}* *y* *los* *ieira*
sa *official* *de* *ls* *tals* *officis* *com* *en* *los* *de* *mes* *officis* *de* *di*ta *Ciutat*
se *acostuman*,

Que *o* *suppliquen* *ata* *Mag^{ta}*.
Ferdinandus *tabater* *notj*
et *secretarij* *pro* *terre* *Serra*

Item quel s. M^{ma} sia servit manar llevar las les guardies
de dita ciutat aci de dines com de fora y fons es servit llevar
las quese y prouehes y secretes quese a Mag^o. y de sa Rea
cassa se seguen quise adiant animo an audit al servici
de sa Mag^o. y adar just ar. s. M^{ma}

Altissimus etc,

Jos franciscus Fundoni

Noy da loch al supplicat,

Jabater notarij

Prouisaper Illustrissimum dominum Locum^{em} Capitaneu
qualem, et Presidem Legi Realis Parlamenti, in dno
Parlamento die primo lecto maj anno dⁿⁱ 1603. (allen

Jordianus Jabater noy
et secret^o pro herede serra

1790
1791
1792
1793
1794
1795
1796
1797
1798
1799
1800

1790
1791
1792
1793
1794
1795
1796
1797
1798
1799
1800

Item quel
deota lu
lu que se
casa si
ela

f
Junio de 1600

Para q se decretó lo sup. maldito y
se hyera en el Parlamento.